

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

57-1

BRNO 2016

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis

Peer-reviewed journal

Ročník 57
Volume 57

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačík

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Šárka Krupičková,
Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Barbora Tesařová

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce
Cover Photography

Zelená Hora (okr. Vyškov). Starobronzový kamenný segment.
Zelená Hora (Vyškov District). Early Bronze Age stone segment.

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2016
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2016 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Rozdrojovice (OKR. Brno-venkov)

„U Kříže“. LnK, MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Budování inženýrských sítí pro stavbu budoucích rodiných domů na známé neolitické lokalitě v Rozdrojovicích, v polní trati „U kříže“, vyvolalo v létě roku 2015 nutnost záchranného archeologického výzkumu.

Na rozsáhlé ploše nově budovaných komunikací bylo ve dvou etapách prozkoumáno celkem 64 většinou prostorově rozdílných objektů. Chronologicky můžeme objekty zařadit do kultury s lineární keramikou a doložené osídlení zde výrazně pokračovalo i v mladší fázi kultury lidu s moravskou malovanou keramikou. Kromě běžných sídlištních jam stojí za zmínku zejména nález rozsáhlé jámy s bateríí čtyř pecí (LnK) a rozsáhlého hliníku s výraznou kolekcí keramických tvarů s rytou či malovanou výzdobou (MMK). Zejména tento mladší horizont zdejšího osídlení přinese do budoucna další zajímavé poznatky nejen o pestré skladbě hojně nalézajících zlomků kamenných nástrojů, ale i o duchovním životě zdejšího pravěkého lidu, který se zde odráží v nálezech několika antropomorfních plastik.

Marek Lečbých

Resumé

Rozdrojovice (Brno-venkov Dist.), „U Kříže“. A part of a Linear Pottery and Lengyel culture settlement was excavated during a rescue excavation in 2015.

Skržice (OKR. Kroměříž)

„Pod hraští“. LnK. Sídliště. Záchranný výzkum.

V rámci rekonstrukce komunikace II/432 mezi obcemi Šelešovice a Zdounky byl mimo několika objektů z doby hradištní (viz svazek Středověk a novověk) zjištěn v hraně komunikace jeden zahloubený objekt, ve kterém byl nalezen nepočetný soubor keramiky, rámcově datovatelné do období starého neolitu. Intruze LnK se vyskytla také v jednom hradištním objektu. Místo výzkumu se nachází bezprostředně jihozápadně od železničního přejezdu v severní části tratě „Pod hraští“, kde silnice protínala mírně návrší, situované nad soutokem Kotojedky a Cvrčovického potoka (ZM ČR, list 25-31-16 v okolí bodu 95/159 mm od Z/J s. č.). Jedná se vůbec o první prokázanou archeologickou lokalitu z katastrálního území Skržic.

Miroslav Popelka

Resumé

Skržice (Bez. Kroměříž), „Pod hraští“. LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

Sivice (OKR. Brno-venkov)

Intravilán (č. p. 291, 210, 295, 270). LnK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Během zemních prací spojených s budováním silničního průtahu a nové kanalizace roku 2015 v Sivicích zachycena kulturní vrstva s jednotlivými sídlištními objekty před domy č. p. 291, 210, 295 a 270, která pokračovala dále směrem k mostu železniční vlečky mokerské cementárny. Nepočetný keramický materiál umožnil dataci některých objektů do období kultury s lineární keramikou.

Petr Kos

Resumé

Sivice (Bez. Brno-venkov), gebauter Teil der Gemeinde (Haus Nr. 291, 210, 295, 270). LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

Studénka (k. ú. Butovice, OKR. Nový Jičín)

„Dolní čtvrtě“. LnK, HLS. Sídliště. Povrchové sběry.

V letech 2012 – 2015 pokračoval autor příspěvku v provádění povrchových sběrů na již publikované nížinné lokalitě v povodí řeky Odry (cf. Fryč 2013). Sbírka broušené a štípané industrie byla doplněna o několik nových vybraných artefaktů.

Na obrázku 14: 1 je vyobrazena masivní sekera obdélníkového tvaru s asymetrickým ostřím, obr. 14: 2–3 jsou sekery lichoběžníkového tvaru s asymetrickým ostřím. Popisované sekery jsou zhotoveny z metabazitu typu Jizerské hory. Atraktivním nálezem je kamenný předmět ve tvaru nepravidelného lichoběžníku (obr. 14: 4). V horní části jsou provrtány dva otvory. Zpracován je ze zvětralého vrstevnatého vápnitého slínovce a mohl být využíván jako závěsek. Na obrázku 15: 1 je drobný nožík s laterální a terminální retuší a zbytkem původní kůry, v případě obr. 15: 2–6 se jedná o různě upravené vrtáky na čepelkách, obr. 15: 7 znázor-

ňuje vrták na čepeli s výrazným levostranným výčnělkem a částečnou terminální retuší, obr. 15: 8 vrták na čepeli s výčnělkem v terminální části. V kolekci jsou zastoupena i dvě hranová nepatinovaná rydla (obr. 15: 9–10), která přetrvávají i v době neolitické civilizace. Na obrázku 15: 11–12 jsou trapezové čepele se srpovým leskem, na obr. 15: 13 nehtovité škrabadlo na úštěpu s obvodovou retuší, obr. 15: 14 polokruhové škrabadlo s terminální retuší, obr. 15: 15 drobná nepatinovaná mikrolitická lichoběžníková čepelka s terminální retuší. Na obrázku 15: 16 je vybráno čepelové škrabadlo s obvodovou retuší, obr. 15: 17–18 části masivních čepelových škrabadel, obr. 15: 19 čepelové škrabadlo s terminální retuší a prošlé žárem ohně, obr. 15: 20 škrabadlo na úštěpu s terminální retuší a zbytkem původní kůry obsahující drobné schránky mořských živočichů. V místě uvedeného sídliště bylo vyzvednuto několik kusů těžených silicitových jader. Za pomoc při určování suroviny broušené industrie děkuje autor Mgr. Milanu Vokáčovi, Ph.D.

Daniel Fryč

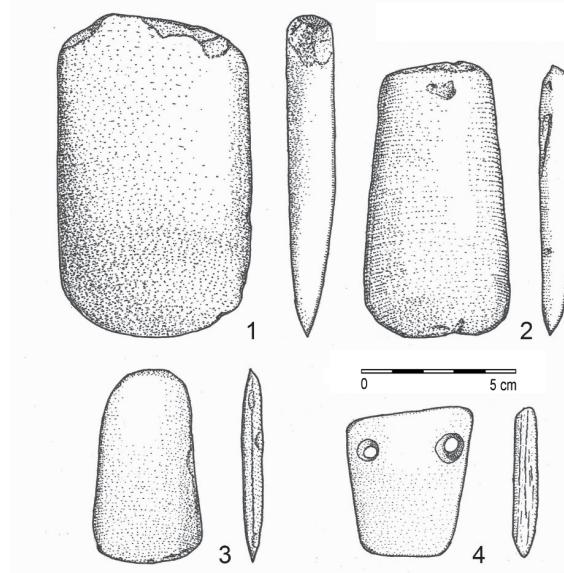
Literatura

Fryč, D. 2013: Studénka. *Přehled výzkumů* 54(1), 155–156

Sklenář, K., Hartl, J. 1989: Archeologický slovník I: Kamenné artefakty. Praha: Národní muzeum.

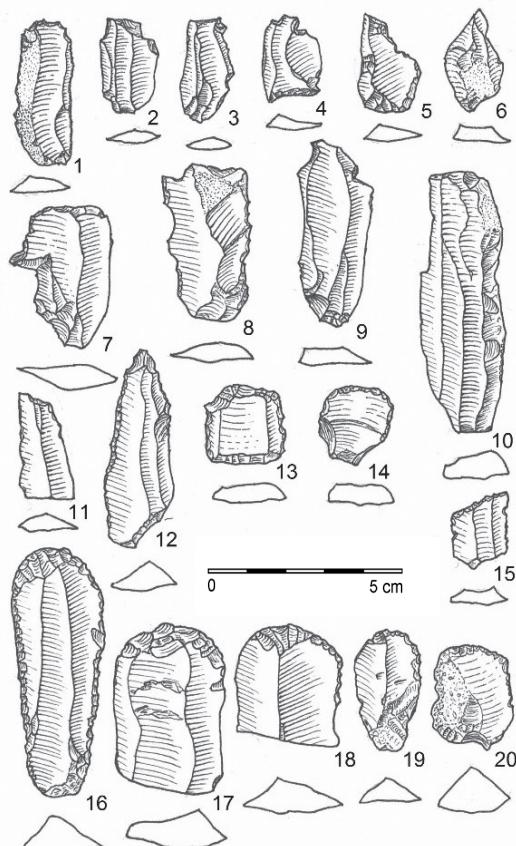
Resumé

Studénka (Kat. Butovice, Bez. Nový Jičín), „Dolní čtvrť“. LBK, Oberschlesische Lengyel Gruppe. Siedlung. Oberflächensammlungen.

Obr. 14. Studénka – Butovice. Kamenná hlazená industrie (výběr). Kresba D. Fryč.

Abb. 14. Studénka – Butovice. Auswahl der Geschliffene Steinindustrie. Zeichnung D. Fryč.

Obr. 15. Studénka – Butovice. Kamenná štípaná industrie (výběr). Kresba D. Fryč.

Abb. 15. Studénka – Butovice. Auswahl der Spaltsteinindustrie. Zeichnung D. Fryč.

ŠELEŠOVICE (OKR. KROMĚŘÍŽ) „Pod rozdíly“. MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

V souvislosti s přípravou území pro novostavby rodinných domů byl ve dnech 9. až 30. června 2015 v trati „Pod rozdíly“ na k. ú. Šelešovice realizován menší záchranný archeologický výzkum, při kterém byla zachycena část polykulturního sídliště z období mladého neolitu, časné fáze komplexu lužických popelnicových polí (viz oddíl Doba bronzová) a doby hradištní (viz svazek Středověk a novověk). Lokalita je situována na východním okraji extravilánu a pokračuje až na katastr sousedních Jarohněvic. Jedná se o levobřežní terasu Kotojedky – mírný svah, exponovaný k jihovýchodu, lehce vyvýšený nad inundaci zmíněné vodoteče. Stavební aktivita zasáhla západní okraj prostoru, který bude v nejbližších letech zastavěn baterií rodinných domů (na ZM ČR 1:10 000, list 25-31-16, lze plochu stavby lokalizovat v ploše mezi body 220/290-227/298- 210/311-207/300 mm od Z/J s. č.). Neolitické období reprezentují dvě nepravidelné, nevýrazně zahlobené, sídlištní jámy kultury s moravskou malovanou keramikou.

Miroslav Popelka